

Captain Jack Klang

Havnemanøvre og ankring med sejlbåd

I samarbejde med:

Havnemanøvre og ankring med sejlbåd

Tekst illustrationer og fotos af Jack Klang

Quantum Sail Design Group

Annapolis, Md.

Indhold

Tag roret	4
Rorvirkning.....	4
Sving.....	5
Stoppe	5
Skrue træk.....	5
Anspændthed	6
Ankomst til havnen.....	7
Klar til anløb	7
Anløb til kaj.....	8
Ingen vind eller strøm.....	8
Tre kardinal punkter ved fortøjning	9
Når der er vind eller strøm.....	9
Begræns din båds bevægelse i en retning og brug det til at dreje båden	9
Bakke ind på plads.....	10
Sejl ud fra pladsen.....	11
Sejle ud fra pladsen i sidevind.....	12
Brug af spring til at dreje båden, når du bakker ud fra pladsen.....	13
Lægge til parallelt med kajen.....	14
Lægge til parallelt med kajen i fralands vind.....	15
Brug af spring til at komme væk fra en kaj.....	17
Et K sving.....	18
Ankring	19
Opankring for natten	19
Brug af korrekt anker grej.	19
Ankertrosse	20
Anker teknik.....	20
Trin for trin ankring.....	21
Ankring med begrænset svajeplads.....	22
Ankre op for storm eller hurricane.....	22
Læg en markeringsbøje fra dit anker	23
Hæng kontravæg på din ankertrosse.....	23

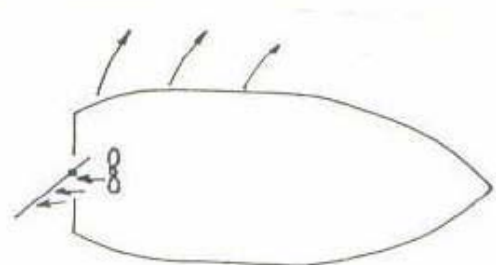
Tag roret

Rorvirkning

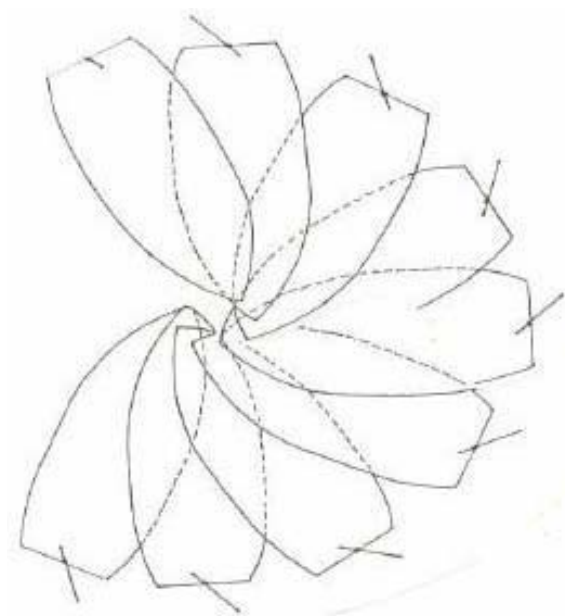
Hvis en båd bevægede gennem, vandet som bil kørte på land, ville den være den at styre. Bremse, bakke og parkering af båden ville også være simpelt. Forståelsen af hvordan båden reagerer ved vandtryk på roret vil hjælpe dig til at blive god til håndterer din båd for motor.

Vand skubbet af propellen, passere ligeligt på begge sider af roret, når båden sejler lige frem. Båden drejer når du trykker roret til den ene side. Den drejer fordi der kommer mere vandtryk på den ene side af roret end den anden. Resultatet er en sidelæns bevægelse af bådens hæk. Samtidig drejer stævnen i den nye retning p.gr.a. af hækens bevægelse.

Sving

Bemærk hvordan din båd drejer i en cirkel. Det mønster boven beskriver, vil danne en lille cirkel, mens hækken beskriver en noget større cirkel. Du skal øve dig på vandet for at finde din båds drejeradius. Du vil få brug for den viden i snævre havnebassiner.

Stoppe

At kende bådens stoplængde vil hjælpe dig under havnemanøvre og nødstilfælde. Du skal finde et område med åbent vand, når du øver dig i at stoppe båden hurtig. Husk at varsko besætningen!

Medens båden sejler for motor, skal du sætte farten til omkring 6 knob.

Find et fiskemærke, bøje eller andet drivende i vandet du kan bruge som reference.

Gas hurtigt ned, skift gear fra frem til neutral, vent ca. 5 sekunder før du skifter til bak (Skift ikke til bak før omdrejninger er under 700 rpm.)

Når båden er i bak, giver du gas til du har samme

omdrejninger som da du gik fremad.

Båden vil ryste en del, når propellen graver sig fast og der vil komme en del hvirvler i vandet på siden af båden.

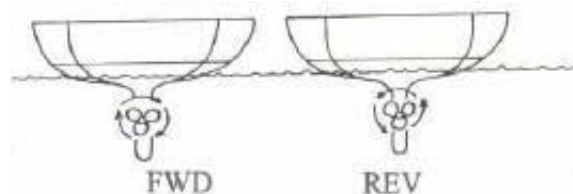
Noter dig hvor lang distance du skal bruge for at stoppe båden.

Skrue træk

Mange sejlere påstår at deres båd ikke kan bakke i en lige linie. Der er korrekt at sejlåde ofte har svært ved at bakke.

Men en bedre forståelse af årsagen til bådens uforudsigelige bevægelser kan hjælpe en del på problemet.

En kraft kaldet ”**skruetæk**” er til stede på alle skrue drevne både. Effekten er mest mærkbar under bak, men den er også til stede når båden bevæger sig fremad.

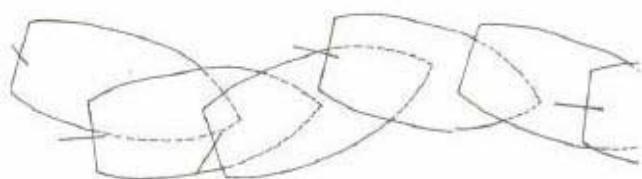

Skruens rotation, når båden går fremad, er på næsten alle båden, med uret (Set agten fra). Vandet bliver trykket agterud og passerer roret så båden kan styres. I bakgear roterer skruen mod uret og trykker vandet frem mod bådens stævn. Indtil båden kommer i fart strømmer vandet udelukkende fra skruen frem mod stævnen. Uden vandstrømning omkring roret fra skruen, har roret ingen effekt. Uden styring vil det sug som bliver skabt mellem skruen (som nu drejer mod uret) og bunden af båden, trække hækken til bagbord.

Bådmotorer (som drejer med uret i fremad) vil få alle både til at trække til bagbord når der bakkes. På de følgende sider vil du ved forskellige manøvre, lære at udnytte skrue træk.

For at få din båd til at bakke i en relativ lige linie,

må du først have manøvrerum nok til din båd til kan sejle baglæns. Altså at få accelereret hele bådens masse op i fart, baglæns. Når båden sejler baglæns, sætter du motoren i frigear og driver på opskudet. Når båden nu ikke længere kører med skruen, har du ikke længere skrue træk og du kan styre båden med roret.

Anspændthed

Det er normalt for enhver skipper at opleve mere eller mindre ansæthed når man kommer i havn. Uanset om det er din egen hjemhavn eller en ny og fremmed havn, kan der altid ske noget uforudsigeligt.

Du kan møde en anden båd for udadgående. En båd bakker måske ud fra sin plads foran dig. Vinden kan bringe din båd ud af kontrol. Motoren kan sætte ud. Alle muligheder er sandsynlige. Hav en plan B klar, bare for en sikkerheds skyld.

Ankomst til havnen

Gør dit hjemmearbejde først.

Check havnelodsen, se hvor der kan være plads til en båd i din størrelse og med din dybgang. Forbered besætningen på deres opgaver. Alle skal instrueret i ikke at være menneskelig fender. Stik aldrig en hånd eller fod mellem båden, kajen eller en anden båd. Både har fenderliste til det samme formål. En 80 kg person en ingen match for 6 ton båd, selv i lav fart. Nogle besætningsmedlemmer er måske bedst egnet til at blive sat et sted hvor de ikke går i vejen, andre er måske mere velegnet til at håndtere fortøjninger og fendere. Noget af det vigtigste er ikke at stå i vejen for rorsmandens udsyn. Når du sejler ind mellem pælene på en snæver plads, skal du ikke hænge fenderne ud før du har passeret pælene. Pas meget på hvis det er nødvendigt et springe i land, broerne kan, især i regnvejr, være meget glatte.

Klar til anløb

Gør din båd klar til havne anløb. Gør det før du sejler ind i havnen. Du har bedre tid til at finde fortøjninger og fendere, medens du stadig er på åbent vand. Skal du først til at gøre dine fortøjninger klar efter anløb af havnen er det ofte for sent. Besætningsmedlemmer som står i vejen for skippers udsyn under deres søgen efter fendere og fortøjninger, kan være generende. Planlæg og vær klar.

Du skal bruge 2 agter- og 2 forfortøjninger samt 2 midtskibs springliner. Fenderne fastgøres på søgelænderet, fordelt omkring bådens bredeste punkt. Fenderne skal blive ombord indtil du er kommet ind mellem pælene eller, hvis du skal ligge langskibs, er tæt på kajen. Fendere som hænger udenbords kan nemt komme i klemme mellem båden og pælene og vil ofte medføre skade på andet end pælene eller kajen.

Når du har fortøjninger klar for og agter til både styrbord og bagbord og begge springliner kan du hurtigt reagerer på ændrede planer eller hvis din båd begynder at drive for dig.

Anløb til kaj

Ingen vind eller strøm

Efter du har udset dig en plads eller er blot skal ind på egen plads, skal du tage en stribe afgørelser. Uden bremses til at stoppe båden og uden dæk til at holde den på sporet, kan båden frit bevæge sig i alle

retninger. Du kan kun bevare styringen, ved at der er en vandstrøm forbi roret. Under anløb skal båden ikke sejle hurtigere end nødvendigt for at opretholde styringen (styrefart).

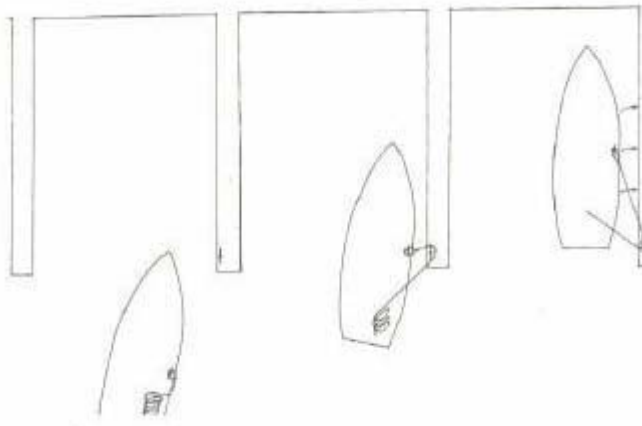
Ved lav fart vil vind og strøm påvirke båden relativt meget. Når der hverken er vind eller strøm, vil anløb til kaj, være rimeligt simpelt. Hvis disse elementer er til stede, vil de være afgørende faktorer under planlægning af dine havnemanøvrer.

Lav et langsomt drej ind på pladsen, fra den modsatte side af bassinet. Læg den midtskibs springline om pælen eller den første klampe på kajen.

Hold tampen af linen tot.

Gør tampen fast agter og lad linen være. Det slække vil blive taget op som båden går fremad. Når springet er helt tot, vil båden gå sidelæns ind mod kajen eller nabobådene.

Hold forsat lidt skrue tryk fremad, indtil du har gjort fast for og agter.

Tre kardinal punkter ved fortøjning

1. **Læg til op mod vinden (eller strømmen)**
2. **Peg stævnen op mod vinden (eller strømmen)**
3. **Hvis du ikke kan lægge til op mod vinden, skal du ændre vinden eller finde en anden plads og efterleve regel 1 og 2.**

Læg altid til op mod vinden!

Når der er vind eller strøm

Vind og strømpåvirkninger påvirker både forskelligt. En båd med højt fribord og høj kahyt, vil blive påvirket mere af vinden end en flushdækket båd. Strømmen kan påvirke en langkølet tung båd mere end en let flushdækket båd. Men det modsatte kan også være tilfældet.

Hver båd har sine egne karakteristika med hensyn til afdrift for vind og strøm. Du må som skipper tilpasse dine manøvre til båden. Øvelse og erfaring vil hjælpe dig med at finde ud hvordan din båd blive påvirket, så du kan udføre sikre havnemanøvre.

Hvis der både er vind og strøm på samme tid, så planlæg dine manøvrer ud fra den kraftigste af de to. Anløb med vinden eller strømmen gør dit ror nærmest ubrugeligt, medmindre du sejler hurtigere end vinden og strømmen. Uden bremses, kan det være risikabelt at anløbe med så høj fart. Det kan komme helt ud af din kontrol.

Anløb i en vinkel op mod vinden, giver dig muligheden for at balancere fremad rettet skruetryk mod bagudrettet (eller svagt sidelæns) vindtryk.

Begræns din båds bevægelse i en retning og brug det til at dreje båden

Fordi båden kan bevæge sig frit i alle retninger, kan du prøve at begrænse dens bevægelser med hjælp af en pæl, en fender mod kajen eller et spring. På den måde kan du også dreje båden.

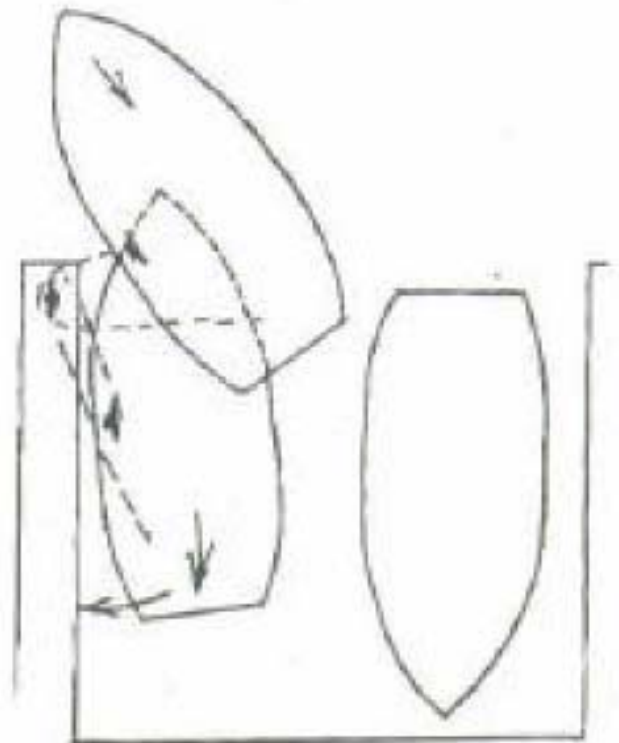
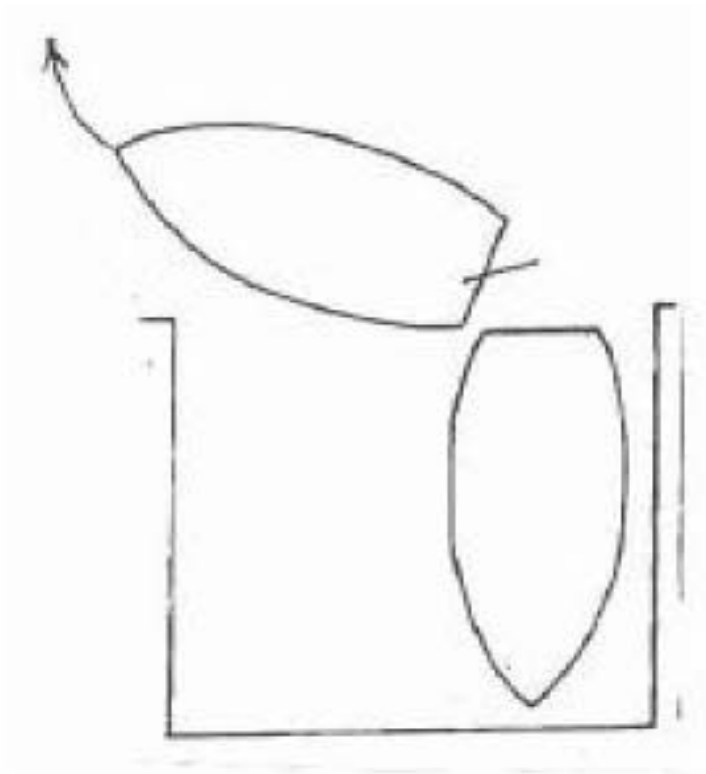
Hvis vinden blæser hårdt mod din bagbord side og du har en fastgørelsesmulighed på styrbord side, kan du gøre det hele meget nemmere.

Bakke ind på plads

Hvis vindforhold og valg af havneplads gør at, din bedste mulighed er at anløbe med vinden, så kan du overveje at bakke ind på plads. Brug skruetræk til at dreje båden og springline til at rette båden ind på plads.

1. Sejl parallelt med pladserne, så pladsen du har udset dig vil være på din bagbord side.
2. Når din hæk ud for den ledige plads, drej skarp til styrbord.
3. Bak med maskinen for at stoppe bådens bevægelse fremad og gå derefter i lave omdrejning baglæns så skruetrækket får hækken ind på plads.
4. Fortsæt med at bakke, mens du lægger springlinen over den første klampe eller pæl.
5. Når springet totnes, vil båden sejle sidelæns ind på plads og blive der så længe motoren går bak.

Sejl ud fra pladsen

At sejle ud fra havnepladsen er relativt simpelt, hvis din båd kan bakke i en lige linie.

Vind og strøm vil ofte trykke din stævn sidelæns samtidig med at hækken bliver trukket mod bagbord af skruen. Når du planlægger at forlade pladsen, skal du hensyn til disse faktorer, ligesom du skal holde øje med anden trafik i det havnebassin du vil bakke ud i.

Der er et lydsignal for denne manøvre: 1 langt stød i fløjten (Jeg kaster lods) og 3 korte stød (min maskine går bak). Det er ikke så sædvanligt at bruge lydsignaler i nordeuropæiske havne.

Planlæg din afsejling omhyggeligt og overvej hvordan vind- og strømforhold vil påvirke din båd. Hvis der er vind, kan din stævn blive trykket af vinden. Hvis den bliver trykket den modsatte vej af hvad du har tænkt dig, kan du på de næste sider se nogle løsningsforslag hvor du bruger en springline. Hvis der er en kraftig strøm i bassinet, vil hele din båd blive flyttet med strømmen, så snart du kaster lods. I så tilfælde må du også bruge en springline. Når din båd går baglæns vil der opstå skruetræk. At bakke hurtigt er ofte bedre end at bakke langsomt. Når båden er i bevægelse baglæns, så sæt motoren i frige gear og driv baglæns på opskuddet. Så kan du bedre styre båden med roret. Når stævnen er klar af pælene og nabobådene, så vurder afstanden til bådene eller kajen bag dig. Din erfaring fortæller dig hvor meget båden vil drive baglæns, efter du har sat motoren i fremad. Når du

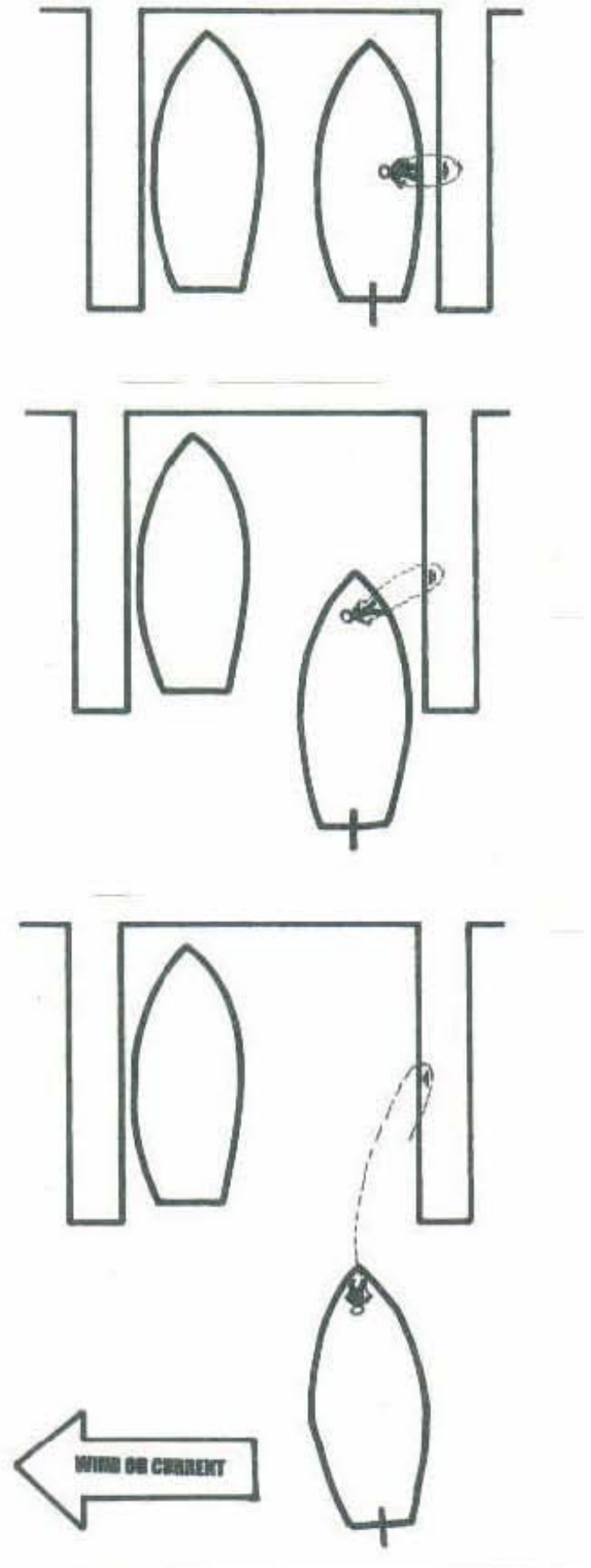
sætter motoren i fremad, så start med at give meget gas i et kort øje blik for at tvinge båden til et skarp drej, udelukkende ved skruevandets tryk på roret. Inden båden kommer op i høj fart, skal du tage gassen af igen. Husk at båden, i fremad, drejer nemmere til styrbord end bagbord p.gr.a. skruetrykket.

Sejle ud fra pladsen i sidevind

Vi har alle prøvet at bakke ud fra en plads i sidevind. Her er en simpel måde at udføre den manøvre på ved hjælp fra en enkelt mand på dæk.

1. Læg dine fortøjninger på vindsiden rundt om klamperne på land og retur til båden.
2. Læg en spring over en pæl eller klampe på land og retur til båden omkring midtskibs
3. Fortæl din gast at han/hun skal holde begge ender på springet tot og gå frem mod stævnen når båden begynder at gå baglæns. Når gæsten har begge ender i hånden kan han holde båden centreret og parallel med pladsen.
4. Se efter om der er trafik i havne bassinet
5. Smid for og agter, men ikke midtskibs
6. Sæt maskinen i bak og sejl baglæns ud
7. Når gæsten er nået ud til stævnen med sin fortøjning, skal han lade den ene ende gå og hurtigt trække tovet ombord, så det ikke kommer i skruen.
8. Sæt maskinen i frem, når tampen er kommet om bord.

Brug af spring til at dreje båden, når du bakker ud fra pladsen

Hvis enten skruetræk eller vindtryk, forhindrer dig i at dreje båden i den ønskede retning, efter du er bakket fri af pladsen, kan du bruge et spring til at kontrollere dit drej.

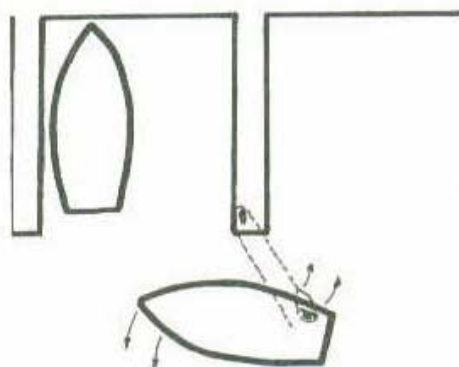
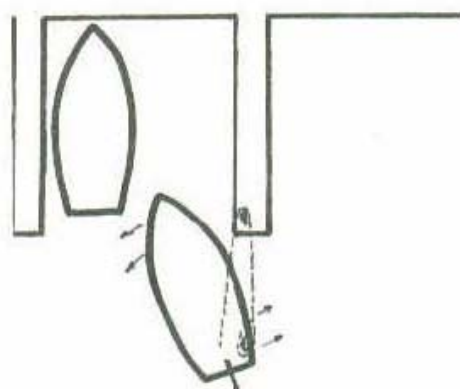
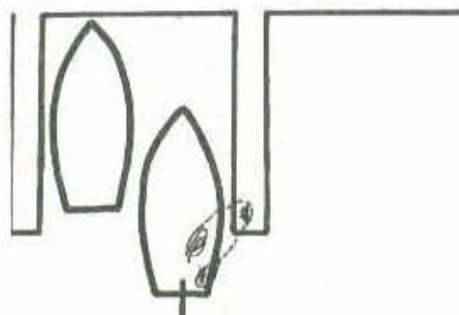
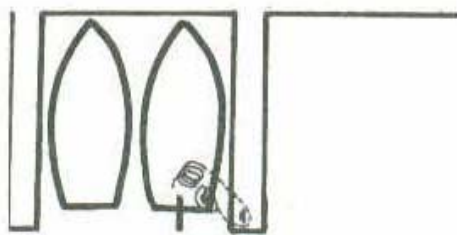
For at kontrollere retningen på din stævn, uanset vindtryk eller hvis der er knebent med plads agten for pladsen, så kan du bruge et spring agter til at hjælpe båden rundt.

Før du kaster dine fortøjninger, skal du fastgøre et spring til en klampe agter på den side af båden du vil have hækken til at dreje. Læg springet omkring en pæl eller klampe på land ud for bådens hæk og tag springet med retur til cockpittet i båden.

Med tampen i hånden, sætter motoren i bak og sejler ud i bassinet. Stik line ud indtil stævnen er fri af pladsen og nabobådene.

Når stævnen er fri, holder du igen på springet og går fortsat bak. Stævnen vil nu svinge ud til den modsatte side af springet.

Når stævnen peger i den ønskede retning slipper du springet, trækker det hurtigt ombord, sætter maskinen i frem og sejler ud af havnen.

Lægge til parallelt med kajen

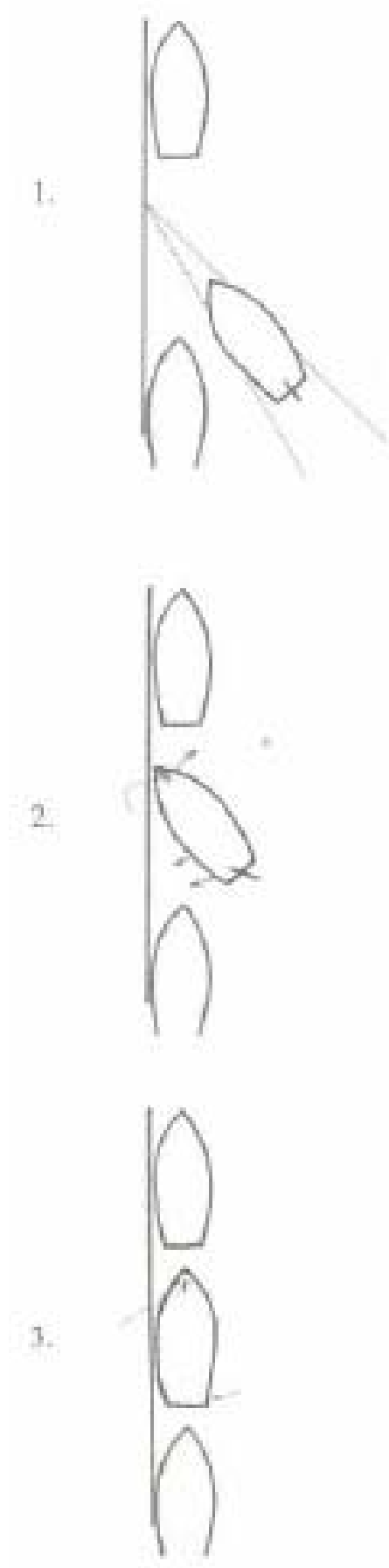
Hvis der er muligt, så læg altid til med bagbord side mod kajen. Så kan du bruge skruetrækket til at få hækken ind mod kajen.

Nedenstående fremgangsmåde er fin, så længe der ikke er vind eller strøm af betydning. Er der vind eller strøm, vil begge dele have den største betydning for dine manøvrer.

Nærheden af andre både, vind, strøm, vanddybde og kajens stand afgøre hvilken vinkel du kan gå mod kajen i. Den ideelle vinkel er mellem 30 og 45 grader.

1. Sæt farten ned til omkring eller lidt over styrefart. Sigt mod et punkt $\frac{1}{2}$ til $\frac{1}{3}$ bådslængde foran den ønskede plads. Sejl så tæt på kajen så du kan få en forfortøjning i land.
2. Giv forfortøjningen til en person i land med instruks om at holde linen (den skal ikke gøres fast). Sæt maskinen i bak og giv gas indtil stævnen er ud for den ønskede position. Tag gassen til tomgang, stadig i bakgear og lad skruetrækket flytte hækken ind på plads. Giver du få meget gas, vil båden sejle baglæns.

Gør fast for og agter plus mindst et spring. I havne med tidevand skal du bruge spring både for og agter. Slæk lidt af på for- og agterfortøjningerne. Båden kan så, inden for rimelighedens grænser, bevæges lodret op og ned med tidevandet.

Lægge til parallelt med kajen i fralands vind

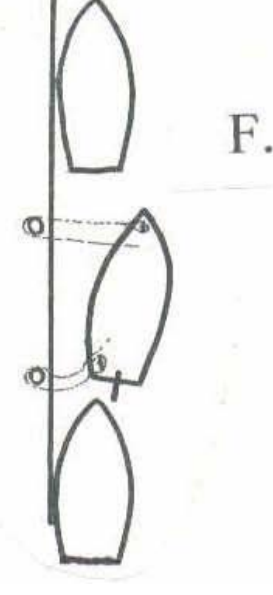
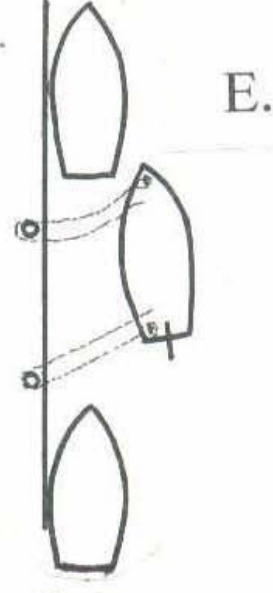
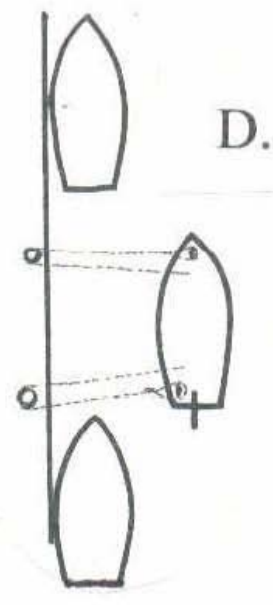
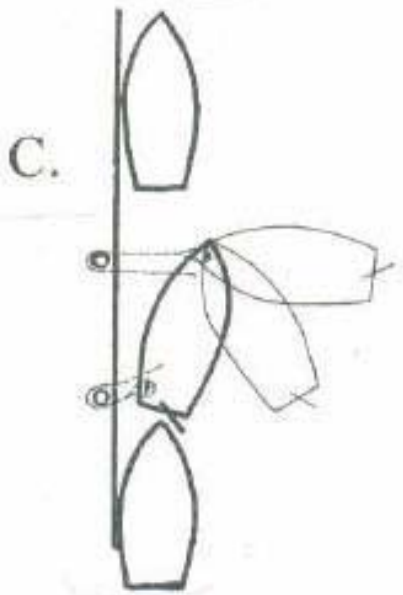
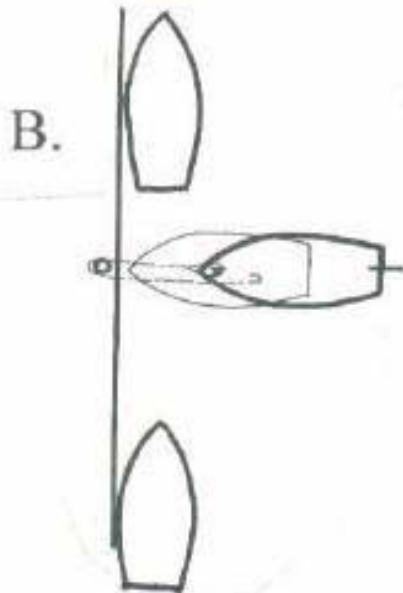
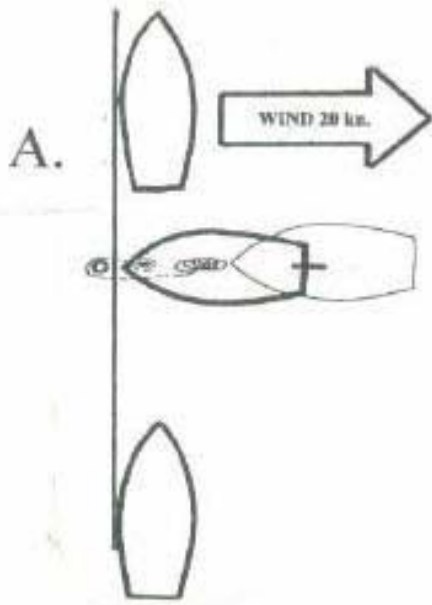
At lægge til i hård blæst er svært for enhver skipper. Hvis der blæser en kraftig vind direkte væk fra kajen hvor du skal ligge, kan du blive nød til at prøve noget anderledes. Husk på regel nr. 1 og 2 ”Læg til op mod vinden” Lad os prøve en ny og anderledes variant af parallelparkering.

- A. Udvælg dig en klampe eller pullert på kajen, ca. 1/3 af den ledige plads længde, fra båden foran. Sejl direkte ind mod dit mål og stop med stævnen 1/2 meter fra kajen. Hold båden på dette sted (direkte op mod vinden) ved at give præcis så meget gas så skruetrykket opvejer vindtrykket. Stik en forfortøjning i land omkring pullerten og retur til båden.
- B. Lad båden sakke lidt agterud, samtidig med du slækker forfortøjningen. Når afstanden fra stævnen til kajen er lig den afstand som er fra pullerten til der hvor du ønsker stævnen skal være når du ligger parallelt med kajen, gør du fortøjningen fast.
- C. Giv gas fremad med roret lagt helt i borde til styrbord. Forfortøjningen vil holdes tot af vindtrykket og skruetrykket trykker hækken mod bagbord, ind mod kajen.
- D. Når hækken er nær kajen, lægger du en agterfortøjning i land og retur til båden. Tag lidt af gassen af motoren, slæk af på agterfortøjningen og lad vinden skubbe båden lidt ud fra kajen igen. Gør fast agter når båden er parallel med kajen, selvom båden er et

stykke væk fra kajen. Du har nu 2 fortøjninger fra for og agter på båd indtil land og retur.

- E. Med begge fortøjninger gjort fast, går du langsomt frem med roret midtskibs. En af fortøjninger vil nu slækkes. Tag det løse hjem i den fortøjning.
- F. Sæt motoren i bak og gør det samme den anden fortøjning som nu slækkes.
- G. Forsæt med at gå frem og tilbage, samtidig med at tager det slække hjem. Snart efter vil båden ligge godt og tæt mod kajen.

Brug af spring til at komme væk fra en kaj

Der er kun en nem og sikker måde at komme væk fra en kaj: Brug et spring. Ved hjælp af et spring fra stævnen, kan du få hækken til at dreje langsomt og sikkert ud i bassinet, fri af både fortojet for og agter for dig.

Fastgør en lang springline til din stævneklampe og før linen rundt en klampe eller pullert på land, nær midtskibs på din egen båd. Derfra fører du tampen retur til cockpittet.

Beskyt dit fribord med fendere. Hæng den største fender du har, ud ved stævnen.

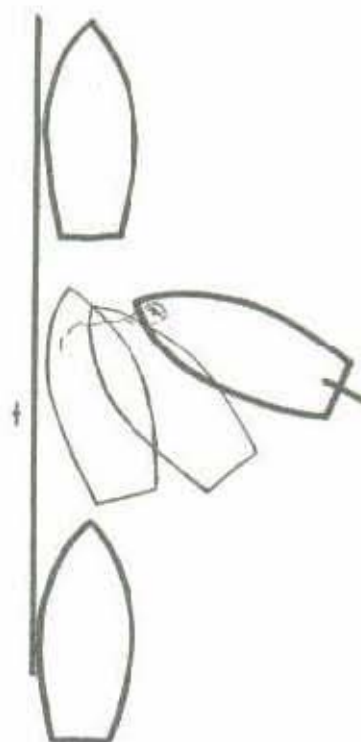
Kontroller at der er fri bane i havnebassinet før du lader gå for og agter. Smid ikke springet.

Med springet tot lægger du roret så båden vil dreje ind mod kajen.

Sæt motoren i fremad og gå langsomt frem i springet. Check at du er fendret ordentlig af.

Vandtrykket fra skruen mod dit ror, vil langsomt flytte din hæk væk fra kajen og ud i bassinet. Stævnen vil blive hvor den er, holdt igen af springet.

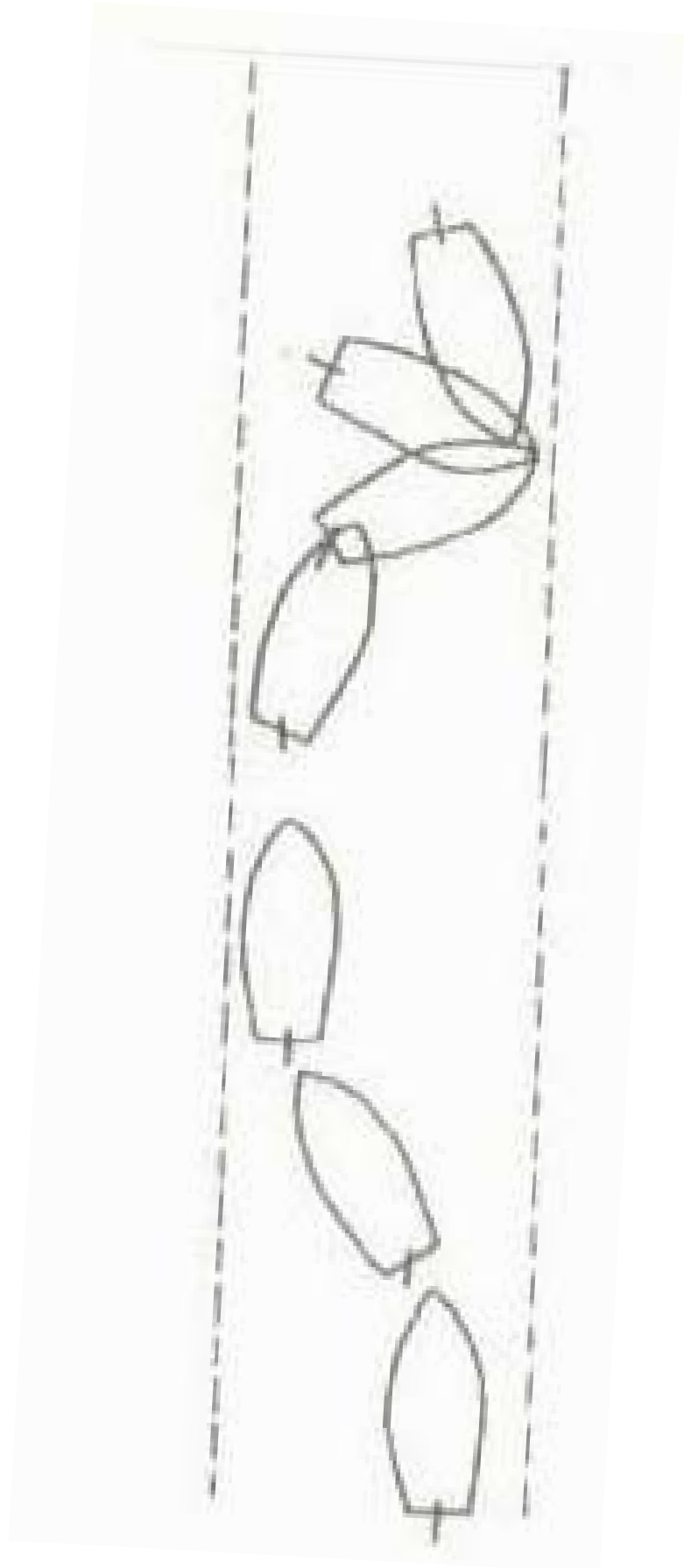
Når hækken er godt ude i havnebassinet, smider du springet og trækker det hurtigt indenbords og bakker kraftigt helt fri af kajen og de øvrige både. Hvis du bakker for langsomt, kan det ske at skruetrækket flyttet båden ind mod kajen igen.

Et K sving

Du kan bruge et K sving når bassinet er smalt. Du vil af og til komme i en situation hvor du havner i en blindgyde, uden muligheder for at komme videre og uden plads nok til at svinge rundt. Ved hjælp af skruetræk og/eller vind, kan du vende båden inden for dens egen længde.

1. Drej skarpt til styrbord og stop båden før du rammer kajen eller andre både.
2. Når båden er stoppet ved hjælp af at gå bak med maskinen, så lad maskinen gå tomgang i baggear. Skruetrækket vil tvinge hækken mod bagbord. Roret skal lægges helt til bagbord.
3. Giv ikke mere gas end båden kun bliver trukket sidelæns med hækken. Kommer båden for tæt på hindringer agter, lægger du roret til styrbord og giver lidt gas fremad, indtil du kommer tæt på kaj eller lign. og lægger igen roret til bagbord og sætter maskinen i bak. Sådan bliver du ved med skifte mellem rorpositioner og gear, til båden er svunget hele vejen rundt.
4. Når stævnen igen peger i den ønskede retning, sætter du i fremad og fortsætter din søgen efter en ledig havneplads.

Ankring

Opankring for natten

Nogle af vore skønneste oplevelser på tursejlads har været om natten for anker. Vi har nydt stille aftener, med stjerner som fyldte himlen. For os er dette essensen i livet som tursejler. Vi ønsker absolut ikke en brat opvågning fordi ankeret ikke var sat ordentligt eller ikke sikret godt nok.

Ingen ønsker at blive vækket om natten ved lyden af kølen som kysser sandbunden. Eller være endnu, lyden af glasfiber som knuses mod en betonkaj eller klippe. Efter en god dags sejlads ønsker man sig kun en god nattesøvn.

Brug af korrekt ankergrej.

Gør dit hjemmearbejde og find ud af fordele og ulemper ved de forskellige typer ankere. Se tabeller hvor der foreslås ankerstørrelser og ankerline til din båd. For en god nattesøvn skyld bør som regel vælges et nummer større end anbefalet.

Søg efter ankerpladser hvor du er beskyttet mod bølger og trafik. Jeg anvender CQR plovanker eller Danforth anker når jeg ankre i mudder eller sand. Hvis du forventer søgræs, koraller, sten eller grus på bunden, så se dig om efter andre muligheder.

Designet og typen af anker skal være valgt efter den ankerbund du forventer. Testresultater har vist at nogle ankere eksempelvis er bedst i søgræs.

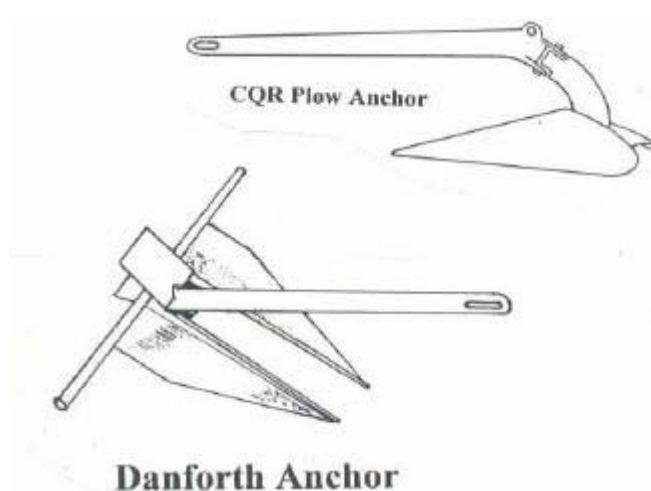
Udover bundforhold skal du også overveje hvor dit anker kan placeres om bord. Et stort og tungt anker placeret under kahytsdørken er værdiløst, hvis det på p.gr.a vægt og form, ikke relativt nemt og hurtigt kan droppes.

De mest populære ankere er CQR plovanker og Danforth. Hver har deres fordele og ulemper, hvilket fører til spørgsmålet: Hvorfor bare ikke have et af hvert?

Præcist, min kære Watson, som Sherlock Holmes ville have udtrykt det.

CQR plov ankeret virker bedst i søgræs og kan selv få fat igen, hvis det skulle brække fri. Men det kan være vanskeligt at stuve ombord hvis ikke det en permanent plads i stævnen, klar til at blive kastet.

Danforth ankeret er populæreste anker, fordi det er nemt at stuve og holder godt størrelsen taget i betragtning. Det holder rigtig godt i sand og mudder og gør det rimeligt i søgræs, grus og små sten.

Ankertrosse

Ankertrosse er linen/kæden mellem ankeret og dækket af din båd. For at vælge det korrekte materiale til din ankertrosse, kan du slå op i forskellige kataloger eller skemaer, som oftest basere deres anbefaling på grundlag af vægten på din båd. Det gælder for kæde, nylonline, svirvel, kovse og sjækler.

At vælge den korrekte trosse er en kombination af forskellige overvejelser. Som eksempel kan vi bruge min egen båd, en 30 fods sloop med et displacement på 6 ton.

Mit primære anker er et 10 kg CQR plovanker, som er placeret i stævnen med en stævnrulle. De første ca. 20 meter er kæde, efterfulgt af ca. 80 meter 16 mm 3 slået nylon tov.

I begge ender af linen er splejset et øje med kovs, så linen kan endevendes når den bliver skamfilet.

Kæde og tov er koblet sammen med en sjækkel. Sjækkelpinden ved både anker-kæde og kæde-tov er sikret med ståltråd.

Det sekundære anker er et noget større Danforth anker med tilsvarende trosse. Derudover har jeg et ekstra 18 kg Northhill anker til stormbrug. Dette er også forsynet kæde og line. Alle 3 ankre er klar til umiddelbart at kunne kastes.

Mange vil mene at det er overdrevet med 3 ankre, men sejler du på åbne kyststrækninger og lider rig eller motorhavari, så kan ankeret være det som står mellem dig og en strandning.

Anker teknik

Din anker teknik er lige så vigtig som ankergrej og vægt. Mens du ligger for anker, kan vinden skifte retning adskillige gange. Opankring ud for en lige kystlinie, giver læ for bølger ved fralandsvind. Men hvis vinden vender og kommer over åbent vand, så vil bølgerne tiltage i størrelse og den før så komfortable ankerplads er mindre tiltrækkende.

Stille vige og bugte uden for trafikerede ruter at så langt at foretrække. De nærmest higer efter at du undersøger mulighederne.

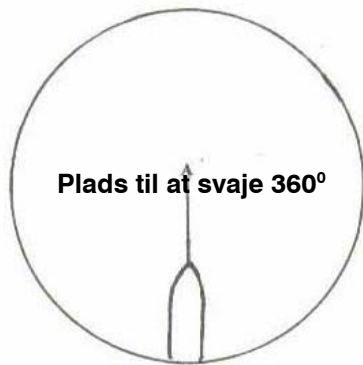
Begynd en opankring med at undersøge vanddybde og bundforhold. Brug søkortet og kontroller oplysningerne ved selv at undersøge forholdene.

Hvis du er uden for Europa, så kontroller hvilken måleenhed der anvendes, det kan være feet (fødder, 1 fod = 0,305 m) eller fanthoms (favne 1 favn = 1,83 m). Det fremgår af kortet hvilke enheder der anvendes. Det står samme sted som kortskalaen. På kortet er også trykt symboler som bundforholdene. De fleste ankre holder fint på mudder ler og sand. Ved andre bundforhold, skal du være mere forsigtig.

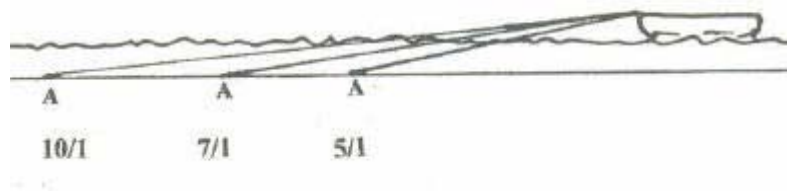
Trin for trin ankring

1. **Kik på overfladen af havet.** Det bedste udsyn får du med solen bag dig og højt på himlen. Hvis du ser mod solen vil de reflekser som skabes på overfladen skjule farveforandringer og ændrede overflademønstre. Disse er ofte indikation på lavvandede områder eller objekter under overfladen, som ikke er på dit kort.

2. **Brug dit ekkolod.** Beslut dig for en vanddybde som vil give plads nok til at svaje. Sejl langsomt rundt i en cirkel omkring det sted du har tænkt at ankre. Hvis vanddybden er nogenlunde konstant, er det sandsynligt at bundmaterialet er sand eller mudder. Hvis du observerer udsving i dybden, indikerer det ujævn bund. Det kunne være p.gr.a. af sten, vrage eller affald. Hvis bunden er høj i den ene del af cirklen og lav i den anden, så kan du være sikker på at et vindskift i løbet af natten vil svinge din opankrede båd ind på det lave vand. Så sørg for at der dybde nok.
3. **Kast Anker.** Sejl ind til midten af den cirkel du har undersøgt. Læg stævnen op i vinden og stop båden. Sænk ankeret og giv line til ankeret når bunden. Pas på at ankertrossen ikke løber fra dig og løbe frit.

4. **Brug håndsignaler** til at dirigere rorsmanden. Få ham til at bakke båden langsomt, samtidig med at du stikker trossen ud. Når du har udstukket 3 gange så meget ankertrosse som dybden, så hold lidt igen på trossen, stadig med båden går i langsom bak.
5. **Check om ankeret holder.** Når du holder igen på trossen, skulle du gerne kunne mærke en modstand som betyder at ankeret er ved at grave sig ned. Vibrationer og lav modstand tyder på ankeret skrider over en hård bund af søgræs. Prøv igen til det får fat, ellers må du finde en anden ankerplads. Når du har udstukket trosse, svarende til ca. 5 gange vanddybden, gør du trossen fast og for rorsmanden til at bakke hårdt for at sætte ankeret godt ned i bunden.
6. **Korrekt trosselængde.** Desto mere ankertrosse du stikker, desto bedre holder dit anker. Til et kort frokoststop er 3 til 1 tilstrækkeligt. Skal du overnatte er 5 til 1 nødvendigt. Under kraftigere vindforhold, kan du øge til 7 til 1. På åbent hav eller i storm, så brug 10 til 1.

Ankring med begrænset svajelads

Bahaman ankring er populært hvor der er begrænsninger i hvor du kan placere dit anker og hvor der er begrænset med svajelads. Læg 2 ankere 180 grader væk fra hinanden på hver side af din stævn. Fastgør begge ankertrusser til klamperne i stævnen af båden. Nu kan båden stadig svaje 360 grader rundt, inden for et begrænset areal.

Du kan også anvende denne metode hvor der er skiftende tidevand. Læg det ene anker op mod strømmen og det andet ned af strømmen. Begge ankertrusser gøres fast i stævnen. Ankrene vil skiftes til at holde båden som strømmen vender og båden kan svaje frit i strømmen.

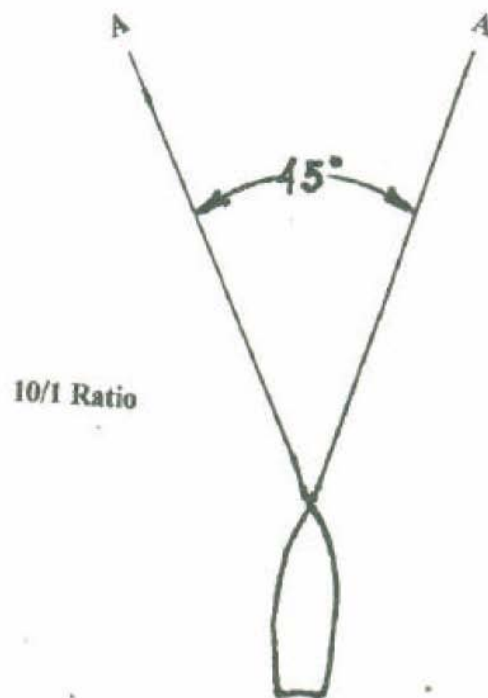
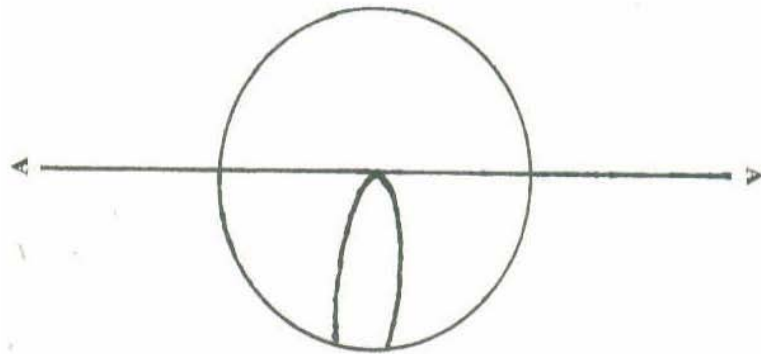
Ankre op for storm eller hurricane

Ægte hurricaner opstår kun i tropiske farvande. Deres udvikling og bevægelse bliver tæt overvåget af metrologiske institutter. Advarsler mod dem bliver i god tid udsendt på bl.a. radio og Navtex. Den bedste og sikreste plan for både til havs er at søge beskyttelse i sikker havn eller i et hurricane hole. (Beskyttet lukket bugt med gode anker- eller fortøjningsmuligheder)

Mange undersøgelser er lavet og mange bøger skrevet om hvordan man ankre og beskytter en båd under en hurricane. Intet har endnu udmanøvreret moder natur. Det bedste du kan gøre er at flytte din båd til et sikkert sted, væk orkanens vej.

At ankre i en storm eller hård vind, mindre end en

Bahama Moor

Storm Conditions

hurricane, vil være mere sikkert med 2 ankere lagt ud i en vinkel på 45 grader. Hvert anker skal have en 10 til 1 længde på trossen. Et 90 graders vindskift eller mere vil få den ene ankertrusse henover den anden. Det ene anker vil nu alene holde båden. Du kan så, så snart forholdene tillader det, lægge det ubelastede anker ud på ny fra en jolle.

Læg en markeringsbøje fra dit anker

Før du kaster anker, kan du klargøre en tynd line (omkring 6 mm) med en flydemarkering, til at markere dit ankers position. Se dybden på dit ekkolod og afpas længden på markeringslinen. Bind en lille bøje, evt. en tom plastic dunk (dunke fra opvaskemiddel i skarpe farver er helt perfekte) i enden af linen, den anden ende bindes i ankrets hoved.

Smid bøjen ud før ankeret. Når ankeret så ligger på bunden vil du have fin markering af dets placering.

Ved at markere dit anker, kan du undgå at andre både lægger deres anker ud over din ankerrosse. Andre både vil også undgå at sejle mellem dit anker og din båd.

Bjærg ankeret som du plejer og træk derefter bøjen ind og opbevar den til næste gang.

Hvis dit anker har sat rigtig godt fast eller kilet sig ind under en sten, kan du bruge markeringslinen til at trække ankeret baglæns op.

Hæng kontravæg på din ankerrosse

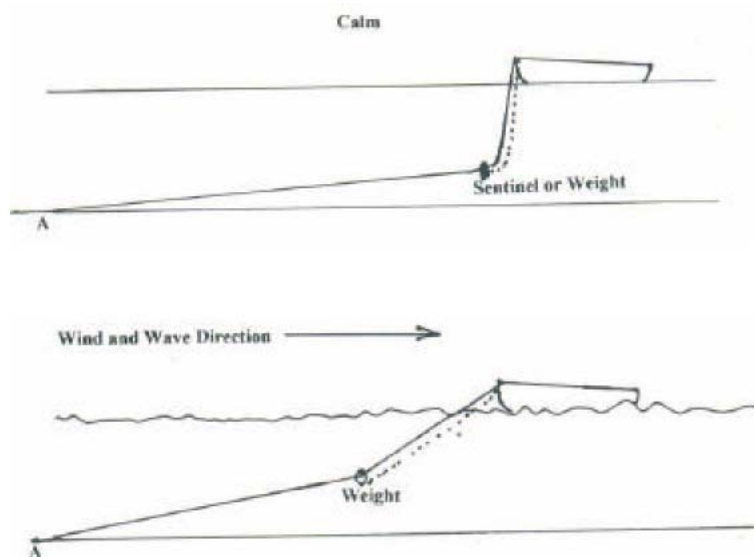
Når du er ankret op og alt er på plads, så er det trels at skulle gøre hele proceduren forfra fordi der kommer lidt bølger på vandet.

Er det kun mindre bølger kan du prøve at sætte et lod på din ankerrosse.

1. Sæt en kasteblok over ankerrossen. Sæt derefter et tungt lod, jolleanker eller anden tung genstand

(sten) på blokken sammen med en indhalerline.

2. Lad kontravægten løbe ned af ankerrossen til den næsten når bunden og gør indhalerlinen fast til en klampe om bord. Det vil dæmpe bådens bevægelser for anker.

Jack Klang

USCG Master License for Sail and Power

Tusinder af sømil for sejl og mange års tursejladts danner grundlag for Jack Klang's seminarer og publikationer. Han har oplevet at blive ramt direkte af lynet, ild om bord, forlis, grundstødninger og mange storme på The Great Lakes i USA. I 1989 modtog han *US Yacht Racing Union* rescuer Medal, for ved 3 separate redningsaktioner at have redet 6 menneskeliv.

Han har sejlet hele sit liv. Hans første sommerjob var som 12 årig på et bådeværft. I en alder af 18 år fik han sin første styrmandslicens. Han har undervist i sejladts, være skipper på større skonerter, sejlet afleveringssejladser og sammen med sin hustru, Marilyn, har de sammen logget mere end 30.000 nm ombord på deres 36 fods sloop.

Han er nu pensioneret og har mere tid til tursejladts, til at skrive og dele sin viden med andre. Jeg holder aldrig op med at lære" siger Klang, som nu er tursejladts konsulent for Quantum Sail Design Group.

Spørgsmål og kommentarer kan adressere til captjack@quantumsail.com på engelsk. Den engelske originaltekst findes på www.quantumsails.com, under "Ask the experts"

